

ערש"ק
פרשת וארא
 ב' שבט תשפ"א
 מפטירין: פה אמר (יהזקאל כה)

בית מדרן

לע"נ מדרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

עלון מס' 282

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:43	17:35	18:08
תל אביב	16:40	17:32	18:04
חיפה	16:39	17:31	18:04
באר שבע	16:43	17:35	18:08

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א** נושא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
 עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
 רב העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המקדים: הגאון הגדול רבי יצחק כהן שליט"א
 רב שכונת שמואל הנביא וראש ישיבת 'ברכת אברהם'

הלכות ברכות

כללו של הרדב"ז שכל שהמחלוקת במצוה לא אומרים סב"ל. נטילה על דבר שטיבולו במשקה. קבלת הוראות מרן. הדלקת נרות שבת: עובר לעשייתו, בן אצל אביו או חמיו, במלון, בחורי ישיבות. טבילת סכין שחיטה. מתי סומכים על כללו של הרדב"ז. ספר תורה בלי תגים. ברכה על לולב שנקטם ראשו

שטיבולו במשקה. ב. לעומתם דעת רוב הפוסקים שצריך ליטול ידיים בברכה, כך דעת רש"י (פסחים קטו.), הרמב"ם (פ"ו מהלכות ברכות ה"א), הרא"ש (פ"ח דהולין סימן ז'), כלומר יש לנו כבר שני עמודי הוראה, וכך דעת תלמידי רבינו יונה (ברכות מא ע"א מדפי הרי"ף), והרוקח (סימן רפג), והמנהיג (הל' פסח אות ט), ורבינו ישיעיה מטראני (הובא בתניא רבתי סימן מזו), ואהל מועד (ח"ב דרך ה' נתיב ה', דק"ה ע"א), והכל בו (סימן כג), והר"ן (פסחים קטו.). לדעת כל הפוסקים הללו צריך ליטול ידיים בברכה לדבר שטיבולו במשקה, כמו נטילת ידיים לפת. ג. ובספר האשכול (עמ' לה) - חיברו רבינו אברהם חמיו של הראב"ד בעל ההשגות - כתב: יש מן הגאונים שכתב לברך "על נטילת ידיים" בנטילה על טיבולו במשקה, ולא חזי לן, מדאמר (בהולין קו ע"א, ובירושלמי פ"ח דברכות ה"ב) אין נטילת ידיים אלא לפת, משמע עיקר התקנה לפת היתה. גם רבינו ירוחם (נט"ז ח"ו דקמ"ז ע"ג) כתב שנוטל בלא ברכה לדבר שטיבולו במשקה. ומרן השלחן ערוך (סי' קנח סעיף ד, וסימן תעג סעיף ו) פסק ליטול בלי ברכה, וכולם יודעים שכך ההלכה.

המנהג לא לברך

ג. הגאון מוילנא (סי' קנח ס"ד) פסק לברך על נטילה של טיבולו במשקה, וכך נוהגים חלק מתלמידי ההולכים על פי פסיקותיו. וכן כתב בשו"ת פעולת צדיק (ח"ב סימן נט) - לאחד מחכמי התימנים רבי יחיאל צאלח - שהם סומכים על הרמב"ם לברך על נטילה לדבר שטיבולו במשקה. אבל אנחנו לא נוהגים כן, וכבר בספר כנסת הגדולה (בשיירי סימן קנח הגי' אות ג) - למרן החב"ב שהיה לפני כ-350 שנה - כתב, שמנהג העולם ליטול ידיים ולא לברך, וכן כתבו הגאון רבי יהודה עייאש במטה יהודה (סק"ד) - לפני כ-300 שנה, הבן איש חי (פרשת תזריע אות טז), הכף החיים (סימן קנח ס"ק כב), ועוד אחרונים, כולם מעידים שהמנהג ליטול ידיים בלי ברכה.

השנה ליטול קודם שיאכל דבר שטיבולו במשקה, כי מה נשתנה הלילה הזה מכל הימים שבשנה. לכן מי שנוהג לא ליטול ידיים על פרי רטוב, זה לא טוב, צריך ליטול ידיים, או לנגב את הפרי.

כללו של הרדב"ז

א. בשיעור הקודם הזכרנו את כללו של הרדב"ז (סימן רכט, תרכו, תרמב, תרסה, ב' אלפים רעו) דיני ברכות, שכל שנחלקו הפוסקים במצוה עצמה, אם חייב במצוה או לא, אם המצוה כשרה או לא, כאשר פוסקים לקיים את המצוה בדרך זו, הברכה נגדרת אחר המצוה ולא חיישין לספק ברכות להקל. והבאנו שכן כתב גם הכפתור ופרח (פרק ה). אולם הבאנו כמה ראיות מדברי מרן השלחן ערוך, שלא מסכים לכלל זה של הרדב"ז.

נטילת ידיים לדבר שטיבולו במשקה

ב. בשיעור הקודם הזכרנו את הראיה מדין נטילת ידיים לדבר שטיבולו במשקה, כגון תפוח עץ ששטף אותו במים ויש עליו רסיסי מים שעלו מן הרחצה, צריך ליטול ידיים כשהוא אוכל אותו, כי "טיבולו" לאו דוקא, אלא כל שהוא רטוב במים. דין זה מובאר בגמרא מסכת פסחים (קטו.), אלא שיש בזה שלש דעות בראשונים: א. דעת התוספות (שם ע"ב ס"ד) כל שטיבולו) שכל זה בזמנם שהיו נוהרים לאכול חולין בטהרה, אבל אנחנו שאוכלים מאכלים טמאים, לא צריכים נטילה זו. התוספות לא יחידים, הטור (סימן תעג) הביא שכן דעת מהר"ם מרוטנבורג, שבזמננו אין צריך ליטול ידיים לדבר

ו החק יעקב (סימן תעג ס"ק כח) - אחד ממפרשי השלחן ערוך - כתב שראה הרבה אנשים שאוכלים דבר שטיבולו במשקה ללא נטילת ידיים, ויש להם על מה לסמוך, על דעת התוספות ומהר"ם מרוטנבורג, ורק בליל פסח נוטלים כדי לעשות שינוי. גם הה"ח אדם (כלל לו אות ד) כתב שראה מנהג העולם שמקילים בדבר, וכן הביא הגאון רבי זלמן - רבם של חסידי חב"ד - בשלחן ערוך שלו (סי' קנח ס"ג) שיש להם על מה שיסמוכו. אולם כבר העירו על דבריהם, שאין לסמוך על דברי התוספות ומהר"ם להלכה, שהרי לדעת רוב הראשונים גם בימינו צריך ליטול ידיים על דבר שטיבולו במשקה בברכה, בדיוק כמו נטילת ידיים על הפת, אלא שלמעשה אנהו לא מברכים, וכמו שפסק מרן השלחן ערוך. ולכן כתב ח"ט (סימן תעג ס"ק): מכאן תוכחת מגולה לאותם שאין נוהרים בכל

השבוע זכות עלון "בית מדרן" מוקדש ל:

הרצל עמוס מדר בן מיכה
 לרפואה שלימה בקרוב!

לכל המטופל שבות עלון "בית מדרן" יוקדש עבורו להצלחה ולרפואה שלימה או להבדיל לעילוי שבת
 חייגו: *5290

קו הליכות 'בית מדרן'

עם מיטב השלוחות

שאלות בהלכה, שיעורי תורה, שלוחות מרתקות לנשים ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: *5293

תוכן העניינים:

עמ' 4-1 השיעור השבועי

מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א

עמ' 5 פרשת וארא

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

עמ' 5 בעקבות רבותינו

הסבא קדישא רבי ישראל אבוחצירא זיע"א

עמ' 6 מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א

עמ' 6 כשרות המזון

הרה"ג רבי אליהו חיים פנחסי שליט"א

רב אורח

עמ' 7 לחיות עם האמונה

הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א

עמ' 7 חינוך ילדים

הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א

עמ' 8 בחסדך בטחתי

הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

עמ' 8 ישועות התהילים

אנשים הנמצאים בבידוד או מכל סיבה שהיא שלא יכולים להתפלל במניין יתן להצטרף ולשמוע את שעות המניינים ב: *5293 שלוחה 16

קבלנו הוראות מרן

ד. חכם אחד מאשקלון פוסק למעשה ליטול ידים על דבר שטיבולו במשקה, ולברך על הנטילה, כי כך דעת שני עמודי הוראה, ובפרט שכן דעת הרמב"ם. בזמן האחרון הוא הולך בכל דבר אחר דעת הרמב"ם, אבל פעם הוא לא היה כך, אני זוכר לפני ארבעים וחמשים שנה שהיה מגיע אצלנו, ומרן זצ"ל היה אז רבה של תל אביב, והיה מקרב אותו. אבל נכנס לו דעה כזו, שהרמב"ם הוא מרא דאתרא ויש ללכת אחר כל פסקיו בלי יוצא מן הכלל, גם נגד מרן השלחן ערוך. אבל מה יעשה עם כל גדולי האחרונים, שהם למעלה ממאתים פוסקים - הבאנו דבריהם בספר עין יצחק ח"ג (עמ' לא והלאה) ובספר מעתיקי השמועה - גדולי עולם, לא רבנים קטנים, שכולם כתבו שקבלנו הוראות מרן. והלא מרן פסק ליטול בלי ברכה, וכי מרן לא ידע מדברי הרמב"ם?! אבל ראה שיש מחלוקת ולכן פסק ליטול בלי ברכה, וכך מנהג העולם. לכן אותו חכם לא צודק, ובלי להסדר לפני אכילת הכרפס יעמוד משהו ליד הכיור ויזכיר לכולם ליטול בלי ברכה, כי בכל שבת וחג רגילים מיד אחרי הקידוש ליטול בברכה ויכולים להתבלבל.

אחי בני תימן

ה. גם התימנים צריכים לנהוג כך וליטול ידים על דבר שטיבולו במשקה בלי ברכה, אם כי הפעולת צדיק העיד שמנהגם ליטול ידים בברכה, והוא היה גדול בתורה מגדולי רבני תימן, אבל הוא מדבר על המנהג בתימן, ששם עשו הכל כדברי הרמב"ם, כי בזמנו - לפני כ-900 שנה - היה להם אחד שהגיע לידי גאווה והכריז שהוא המשיח, והרבה התפתו ללכת אחריו, ונפגעו באמונה. אבל כשאתה רואה אדם שעוקר הלכות ועושה נגד השלחן ערוך והפוסקים, תזרוק אותו. והרמב"ם היה מחזק את בני תימן, וכתב להם לא לשמוע בקולו, כי הוא משיח שקר, וכמפורסם באגרתו אגרת תימן. והם נדבקו מאוד ברמב"ם, עד כדי כך שהיו אומרים בקדיש: "בחינון ובימוינון ובחי מרנא ורננא רבי משה בן מיימון". אולם כאשר באו לארץ, צריכים לנהוג כדעת מרן השלחן ערוך, כיון שאין דעתם לחזור, וכי"כ מרן בשו"ת אבקת רוכל (סימן ריב) שהבאים לארץ ישראל ינהגו כמנהג המקום, מדין קמא קמא בטייל. וכך מרן זצ"ל תמיד היה פוסק לתימנים, שיעשו בכל ההלכות כדעת מרן השלחן ערוך. ובפרט בהלכה זו שיש חשש ברכה לבטלה.

ורחץ כרפס

ו. מרן כתב בשלחן ערוך הלכות ליל הסדר (סימן תעג סעיף ו): נוטל ידיו לצורך טיבול ראשון, ולא יברך על הנטילה, ויקח מהכרפס וכו'. יש חכם אחד שפרסם בזמנו בכמה מקומות שרק ראש המשפחה צריך ליטול ידים ולאכול מהכרפס, אבל שאר בני הבית לא צריכים. האמת שכן כתב בספר הנייר" (הלי פסח) - אחד מבעלי התוספות לפני

2 אם יחזרו לתימן - לא יודע אם יקבלו אותם שם - יש לדון כיצד ינהגו.

3 לאחרונה היינו באבו-דאבי, היו שם משפחה של תימנים עם 'סימנים', שהגיעו מתימן, ובקשו שאבי להם ספר תורה, אבל אליהם שם מנין, ובתימן נשאר עוד מעט משפחות, ולא נראה שיצטרפו אליהם, נתנו להם שם דירה ורכיבים יפים, אבל מה שווים התנאים הגשמיים אם אין להם מנין?! בראש השנה וביום כיפור, חסידו חב"ד היו צריכים להשלים להם מנין. וכי תפלה במנין פעם בשנה דיו? אין תפלתו של אדם נשמעת אלא בציבור, על תפלה בציבור נאמר 'הן אל כביר ולא יאסא' (איוב לו, ה), 'פָּדָה בְשָׂלוֹם נִפְשִׁי מִקַּיְבָלִי-יָ כִי בְרָפִים הָיָה עֶנְדְּךָ' (תהלים נה, ט), כמבואר בגמרא (ברכות ח.ו). ומה שכתב מרן השלחן ערוך (סימן צ סעיף ט): "ישתדל" אדם להתפלל בבית הכנסת עם הציבור, אלא אם כן הוא אנוס. הכוונה לענין התפלה בבית הכנסת, אבל תפלה בציבור היא כמעט חובה, שהרי אדם שמתפלל ביחיד כמעט תפלתו אינה מתקבלת. במקום שהייתי באבו-דאבי הם רק חמשה יודים, כנראה שומרים על ההנהגות... אבל איזו תפלה זו? אמרתי להם: מה אתם נשואים כאן, תבואו לארץ! אחד מהם דיבר איתי, אמר: אם נבוא לארץ, נצטרך לעזוב את פסקי הרמב"ם ולפסוק כדעת מרן! אמרתי לו: מה יש? אתה יודע מי זה מרן?! השכינה ד"ברה מתוך גרוננו! בדרך כלל מרן פסק כרוב הראשונים. נכון שבתוכן נהגתם כמו הרמב"ם, ומי לנו גדול ממנו, ממש עד משה לא קם כמשה, אבל בארץ קיבלנו הוראות מרן. גם המרוקאים, לפני שש מאות ושמע מאות שנה היו עושים הכל כדעת הרא"ש, ובהרבה דברים נהגו כמנהגי האשכנזים, עד שלפני כ-450 שנה הגיע לשם חיבור השלחן ערוך, ומאז עזבו את פסקי הרא"ש והלכו אחר מרן השלחן ערוך, כמו שכתב בספר צדקה ומשפט בעיקב (ח"ב סימן כ), בקש שלמה (סימן כח), ועוד אחרונים רבים. ואם כך נהגו במרוקו, כל שכן כשאו לארץ צריכים לנהוג כדעת מרן לפחות מדין 'קמא קמא בטייל'.

4 דרך אגב, ספר הנייר נדפס עם הגהות בצד מאחד האחרונים לפני אולי כ-200 שנה. איך אני יודע? מרן זצ"ל תמיד היה אומר, שאשה צריכה קודם כל לברך על נרות השבת, ואחר כך להדליק. לפני כמה שנים חכם אחד שהוא בקי גדול, כתב שמצא מקור לגניש שמברכות אחר הדלקת הנרות, והוא ספר הנייר - אחד מבעלי התוספות, ואם כן, למחרת כן צועק שצריך לברך ואחר כך להדליק? בזמנו שלחתי לו תשובה, עניתי לו: קודם כל, מצאת ראשון אחד, בסדר, אבל יש למעלה משלושים גאונים וראשונים שכתבו לברך ואחר כך להדליק, הבאנו דבריהם בספר ילקוט יוסף (מהדורת תשע"א סימן רסג, קונטרס אחרון סימן ב) וכתבנו שם מעל מאה עמודים רק על הנושא הזה, והבאנו שמשמע מדברי שבלי הקלט (הל' הדלקת נרות אות נט) שאשה שמברכת אחר הדלקת הנרות בברכה לבטלה. וכך מדייקים דעת הרמב"ם (פ"ה מה"ש שבת ה"א, ופ"ג מהלכות אישות ה"א, כ"ג), וכך דעת מרן השלחן ערוך (סימן רסג סעיף

כ-900 שנה, ולא רק זה, אלא שבני הבית גם לא צריכים לאכול מהכרפס. אמנם אותו חכם לא ידע מדברי ספר הנייר וכעת הבאתי לו סייעתא. אבל אפשר לדאות מה כתב בספר מנהגי מהר"ל (סדר ההגדה אות יג) - היה לפני הרמ"א, שכל בני הבית יעשו את סימנים קדש ורחץ וכו', וצויה לכל בני הבית שיטלו ידיהם. וכך המנהג פשוט.

מרן סבר דלא כהרדב"ז

ז. והנה לפי כללו של הרדב"ז שהברכה נגדרת אחר המצוה, במחלוקת הראשונים אם ליטול ידים על דבר שטיבולו במשקה, לכאורה אין לחוש לסב"ל, אבל ממה שמרן השלחן ערוך פסק שיטול ידיו ולא יברך, מבואר שלא ככללו של הרדב"ז. כך הוכיחו הגאון רבי אליהו ישראל בספרו שו"ת קול אליהו (ח"ב האו"ח סימן כח). וכ"כ הגאון בעל השדי חמד בשו"ת אור לי (דקמ"ה סעיף ד), והוסיף להוכיח שגם חכמי האשכנזים, הרמ"א והט"ו והמג"א והגאון רבי זלמן, לא פסקו ככללו של הרדב"ז, והלכו בזה בקו אחד עם מרן השלחן ערוך.

טענת הרב משאש

ח. הפלא שהגאון הרב שלום משאש זצ"ל (בשו"ת שמש ומגן ח"ב האו"ח סימן כד, וח"ג האו"ח סימן יז אות ה) - היה רבה של ירושלים - ראה שמרן זצ"ל בשו"ת יביע אומר (ח"ה האו"ח סימן מב אות ד) הזכיר את הראיה הזו, ודחה אותה, שלעולם מרן יסבור כדעת הרדב"ז, אלא שמרן לא הכריע במחלוקת, אבל אם היה מכריע, היה פוסק לברך. אבל במחילה מכבוד תורתו זה לא נכון, מי שילמד בית יוסף יראה שמרן הכריע כרוב הראשונים ומכללם הרמב"ם והרא"ש - שני עמודי הוראה - שיש מצוה ליטול ידים על דבר שטיבולו במשקה, ופסק לא לברך על הנטילה כי חשש לסב"ל.

בן המתארח אצל חמיו או אביו

ט. יש עוד ראייה מדברי מרן שסובר שלא כהרדב"ז, שהרי כתב בשלחן ערוך (סימן רסג סעיף ח): שנים או שלושה בעלי בתים - גם אברכים... הכוונה לראשי משפחות - אוכלים במקום אחד, יש אומרים שכל אחד מברך על מנוחה שלו, ויש מגמגם בדבר. ונכון לזוהר בספק ברכות ולא יברך אלא אחד. כלומר, מכיון שיש לחוש לסוברים אבל לברך על תוספת אורה, לכן בן המתארח אצל חמיו או אביו, אם בעל הבית כבר הדליק, שוב אין לו להדליק באותו חדר בברכה. והרמ"א חלק וכתב: אבל אנחנו אין נוהגים כן. אשר על כן, מה שעושים היום בבתי מלון שכולם מדליקים נרות על מגש אחד בלובי, לדעת מרן אלו ברכות לבטלה, כי אין מברכים על תוספת אורה.

י. יותר מכך, לא היה לי את ספר הנייר, ושלחתי את אחד התלמידים לאותו חכם שישאל לי את הספר ליום אחד, וצילמתי מהספר, והנה ראייתו שזה לא כתוב בגוף הספר, אלא בהגהה בצד, ובהקדמה כתוב שהגהות אינם ממחבר הספר שהוא ראשון מבעלי התוספות, אלא מגאון אשכנזי שהיה לפני כ-200 שנה. מכמון החרות' לו את הספר... ושלחתי לומר לו שמה שפרסם בשם ספר הנייר, אינו נכון. אבל יש שממשיכים לטעון: כך נהגו בעיראק. אך לא חוששים מספק ברכה לבטלה! הלא הר"ב (סי' לה, מד, קכב, שפח, שצ) שכתב בשבו"ל של המנהג, כתב שאם יש במנהג חשש איסור, חכם גדול בעיר צריך לבטלו, וכבר כתבו כן הר"טב"א (הובא ברדב"ז סימן שנט) ועוד ראשונים. וכאן שלדעת שלושים גאונים וראשונים זו ברכה לבטלה, ודאי שיש חשש איסור. הבעיה שאומרים לאברכים "מצאתי ראשון" הם נבהלים, זו השפעה פסיכולוגית...

5 זה לא סתם שיר שהמצאו בדורות האחרונים, הראשון שכתב את הסימנים הללו הוא רבי יוסף טוב עלם, היה בדורו של רב האי גאון לפני קרוב אלף שנים. ויש מייחסים לראשונים אחרים.

6 היה לפני למעלה מ-200 שנה, אב בית דין ירושלים, גאון עצום, חיבר את הספרים כסא אליהו, קול אליהו, ועוד.

7 לא קופצים ישר ללמוד שלחן ערוך לבד, כל חיבור השלחן ערוך נועד לחזור על הבית יוסף. ומי שלא לומד בית יוסף יכול לטעות בהבנת השלחן ערוך, לדוגמא, יש לנו כלל "סתם ויש הלכה כסתם", אולם אם בבית יוסף הביא רוב הראשונים הסוברים כפי שכתב ביש אומרים, הלכה כיש אומרים, ומרן סמך על המעיין בית יוסף. וכפי שכתב המהר"א (אוטו כב). שלא פוסקים הלכה מתוך ספרי קיצורים. מרן זצ"ל היה לו בצעירותו שלחן ערוך קטן ועבה, רק דברי מרן לבד, אפילו בלי רמ"א, והיה לוקח אתו באוטובוס ומשנן. מרן זצ"ל ידע את לשון השלחן ערוך בעל פה, לא רק אורח חיים, אפילו אבן העזר וחושן משפט! והיה מתקן אותנו בעל פה. פעם בלי משהו ואמר לי: כבוד הרב, זה רעיון טוב, אני גם רוצה להדפיס ספר קטן שיהיה בו שלחן ערוך לבד, בלי הרמ"א ושאר המפרשים, שבביל לחסוך מקום, כדי שישנו את לשון השלחן ערוך. אמרתי לו: לא כולם כמו מרן, מרן למד בבלי, ירושלמי, גאונים, ראשונים, בית יוסף, ואז שיתן את לשון השלחן ערוך, אבל אם תעשה דבר כזה, אנשים ילמדו שלחן ערוך לבד, וידייקו ממנו כל מיני דיוקים לא נכונים.

8 כל אשה נשואה באה ומדליקה שנים או שלשה נרות, ויש נוהגים להדליק כמנין הילדים, אם יש לה 18 ילדים מדליקה 18 נרות, זה עולה הרבה כסף... אנחנו נוהגים להדליק שני נרות, אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור.

9 אני מסופק אם זה טוב אפילו לדעת הרמ"א, כי מה שהרמ"א היקל, כוונתו שידליקו נר בכל פינה בבית, כי על ידי כך מתווסף אור לחדר, ובדרך זו היו מאירים לפני שהיה חשמל, אבל כשמדליקים על מגש אחד את כל הנרות, אין שום תועלת בהדלקתם ואינם בגדר "תוספת אורה" כלל, ואפילו הרמ"א העלות להצלחתם של: שלום נח בן פינגא שמחה- זיווג הגון, שלומה בן זהבה- בריאות איתנה, שמואל בן מוריה- חזרה בתשובה, שרה בת זיוה- בריאות, שרה בת רות- הצלחה בכל, דוד בן אסתר הדסה- חזרה בתשובה, חויה בת שרה- פרנסה טובה, חדוה בת מרים- רפואה שלמה, חיים בן פניה פרי- רפואה וזיווג.

הדלקת נרות במלונית

י. בשבועות האחרונים התקשרו אלי בחורי ישיבות שנמצאים במלונית, ושאלו, מה יעשו בהדלקת נרות שבת, הקצו להם מקום שכולם ידליקו שם יחד, אבל לדעת מרן זו תהיה ברכה לבטלה, כי לא מברכים על תוספת אורה¹⁰, ושאלו אותי: הרב, מה נעשה? אמרתי להם: אתם יכולים להדליק נרות בחדר? אמרו: בשום פנים ואופן, ההנהלה לא מסכימה, ואם נדליק יבוא אחר כך איזה גוי ויכבת. הצעתי להם שיבקשו מהם מנורות לילה, ולפני שיחברו לשקע יברכו בשם ומלכות "להדליק נר של שבת", וידליקו. אמרו: לא יביאו לנו. אמרתי להם: תכבו את החשמל של החדר, אפילו אם התאורה היא פלורוסנט או לד, תכבו ותברכו "להדליק נר של שבת", ותדליקו. אמרו: אם האור יהיה דלוק בשבת, לא נרדם. אמרתי: טוב, תדליקו את האור בשירותים, תברכו מבחוץ ואחר כך תרימו את הכפתור, ובשבת תשאירו את הדלת קצת פתוחה כדי ליהנות מהאור.

בחורי ישיבות

יא. גם בחורי ישיבות הנמצאים בישיבה צריכים להדליק נרות שבת, ויעשו תורנות שבכל ערב שבת ידליק בחור אחר. ואפילו שהאמא מדליקה בבית, כי נרות שבת צריך להדליק בכל מקום, כמו בעל שנוסע לחו"ל ומייחדים לו שם חדר, הוא מחויב בהדלקת נרות, למרות שאף אשתו חייבת להדליק בבית, אין זה כנר חנוכה שהחייב הוא "נר איש וביתו". לפני כ-25 שנה אצלנו בישיבה הדליקו נרות שבת בחדרים, ונר שעוה אחד נפל על מגבת, וכל הקומה עלתה באש, כל הבית מדרש היה אפוף עשן, והבחורים קפצו מהחלון וביצעו ב"ה. צריך לשים לב ולהיות עם עינא פקיא, לא לגרום לשריפה, יעשו מדף מיוחד לנרות, וידליקו נר עם שמן שהוא יותר יציב, ולא ישימו ליד מגבת או פיג'מה, כדי שלא יהיה חשש של שריפה.

חתן בבית אביו או חמיו

יב. אדם נשוי ההולך עם אשתו לבית אביו או חמיו, ומייחדים להם חדר¹¹, גם אם אוכלים ממאכליו של בעל הבית ולא מביאים אוכל לעצמם, רק קמצינים דורשים את זה... בכל זאת צריכים להדליק נר שבת בחדרם, ולא יוצאים ידי חובה בהדלקתו של בעל הבית. וכך מרן זצ"ל היה מורה לנו להלכה ולמעשה כשהיינו צעירים והתארחנו אצלו בשבתות, אין דבר יותר חשוב ממעשה רב, יש אומרים דברים אחרים בשם מרן, אבל אני מדייק, מרן היה אומר לנו: תדליקו נרות שבת, תשימו מדף או כסא שהנרות לא יפלו ולא תהיה סכנה, ותדליקו בקערה, שני נרות של שמן עם פתיל צף. נשוב לראיה, מרן השלחן

הרי זה ברכה לבטלה. אבל נניח להם, ולפחות אנחנו הספרדים צריכים לדעת לא להדליק באופן זה.

10 יש חכם אחד באלעד שכל פעם מזהיר, שצריכים לכבות את אור החשמל בערב שבת לפני הדלקת הנרות, כי אם מדליקים את הנרות כשאור החשמל דולק, זה נחשב תוספת אורה, והרי מרן כותב לברך על תוספת אורה. מעניין שהוא לא אמר לסגור את התריס או הוילון ולהחשיך את החדר... וכי הוא לא ראה ילקוט יוסף?! הוא דוקא רגיל לראות ילקוט יוסף, הוא לא מה'מריבצים'... לא ידע למה התעלם, בילקוט יוסף (סימן רסג מהדורת תשע"א קונטרס אחרון סימן ד) הבאנו את דברי האור זרוע (ח"ב הל' ערב שבת סימן יא) - אחד הראשונים לפני כ-800 שנה - שהוא בעל הסברה שלא מברכים על תוספת אורה, והוא כתב שאם יש בחדר נר דלוק, לא לכבדו שבת, אלא נר שהדלק בצהרים לצורך אחר, אפשר להדליק שם נר שבת, כי הנה הקודם לא הודלק לשם שבת. לפי זה ניתן להדליק נרות שבת גם לאור החשמל. בכלל יש לעיין, היום ב"ה יש חשמל, פעם לא היה חשמל, והיו צריכים להדליק נרות שבת, שלא יהיה ח"ו "ורשעים בחושך ידמו" (שמואל א' ב, ט), שלא יתקל באיזה כסא ואחר כך יצעק על אשתו, כל דבר תולה באשתו... על ידי נרות שבת יש לו שלום בית, כדברי הגמרא (שבת כה): "תזנה משלום נפש" זה נר שבת.

הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך הקשה, היום שיש לנו את אור החשמל, מדוע לא נבטל את התקנה להדליק נרות שבת? בספר שמירת שבת כהלכתה (פמ"ג אות קעא) הסביר את דבריו בטוב טעם, שיש שני דברים, כבוד שבת ועונג שבת, עונג שבת הוא בעצם יום השבת, אדם אוכל חמין, אדם נח וישן בשבת, לא הרבה, מספיק שעה וחצי או שעתיים ואחר כך יבקש שיעירו אותו ויקום וישב ללמוד. ויש כבוד שבת, לפני שבת אדם מתרחץ, טובל במקוה - אם זה לא ביטול תורה, ומתלבש בבגדי שבת, שם מופה על השלחן, וגם הדלקת הנרות היא חלק מכבוד שבת, אבל אור החשמל הוא דולק כל השבוע ולא ניכר שהוא לכבוד שבת. ומה שאמרו שלא מברכים על תוספת אורה, זה אשכנזי הנרות הראשונים הודלקו לכבוד שבת, כמו שכתב האור זרוע.

צריך לקבל את האמת ממי שאמרו, מרן זצ"ל בחזון עובדיה (חזון עובדיה שבת א' הלכות הדלקת נרות סעיף כ) כתב: ראוי מאוד לכבות החשמל לפני הדלקת הנרות, הלשון מורה שהוא רק מהיות טוב. ואני מניח שמרן מעולם לא הניח כך בבית, לא כשהיינו צעירים וגם לא לאחר מכן, היו מדליקים נרות שבת כשאור החשמל היה דולק, ואף פעם לא הוזיח לכבות את האור, על מה הוא סמך? על האור זרוע שהוכרתי עכשיו, ועוד פוסקים שכתבו חילוק זה.

11 מה הפירוש מייחדים חדר? חכם בן ציון (בשו"ת אור לציון ח"ב פ"ח אות ו) טען שמהרגע שהוג מניעים בערב שבת, עד מוצאי שבת, אף אחד לא יכנס לחדר. אבל לא מחייב, הכוונה היא שכאשר הדלת סגורה אף אחד לא נכנס, אבל אם בצהרים הדלת פתוחה והילדים הקטנים נכנסים לשם לשחק, עדיין זה נקרא חדר המיוחד להם.

ערוך פסק ששנים או שלושה בעלי בתים במקום אחד רק הראשון יברך, למרות שעל האחרים יש ספק במצוה אם הם חייבים בהדלקת נרות, ואגב הברכה נגרת, ובכל זאת כתב מרן שלא יברכו, ומשמע שסבר דלא כהרדב"ז.

טבילת כלים

יג. יש עוד ראייה שהביאו האחרונים מדברי הרמ"א בהלכות טבילת כלים. כיזוע, אדם הקונה כלי מהגוי צריך להטבילו במקוה לפני השימוש, וגם סכין רגיל שחוטכים בו בשר ושניצל צריכים להטבילו, כי הוא בא במגע באוכל ממש, אבל מה הדין סכין שחיטה של עוף או בהמה, שהוא לא בא במגע עם בשר המוכן לאכילה, אלא אחר השחיטה צריך ניקור, מליחה, בישול, ורק אחר כך הוא מוכן. נחלקו בזה הראשונים, המרדכי (פי"ק דחולין סימן תקעו) כתב שלא צריך טבילה, כי לא טובלים אלא כלי שנוגע באוכל ממש, אבל יש חולקים, כפי שהביא הדרי"ך משה (יו"ד סי' קכ"ד). ומרן בשלחן ערוך (סעיף ה) כתב: סכין של שחיטה יש מי שאומר שאינו צריך טבילה. וכתב הרמ"א: ויש חולקים, וטוב לטבולו בלא ברכה. והלא המחלוקת היא במצוה, ואגב הברכה, ומדוע כתב הרמ"א לטבול בלי ברכה? רואים שגם כאשר המחלוקת במצוה, הרמ"א חשש לסב"ל, ודלא כהרדב"ז.

מתי סומכים על כללו של הרדב"ז

יד. כל האמור שאין הלכה ככללו של הרדב"ז, הוא כאשר מרן לא הכריע את ההלכה, אבל במקום שמרן השלחן ערוך פסק להכשיר את המצוה, והברכה נגרת אחר המצוה, כהכא גוונא ברוכי נמי מברכינן. דוגמא לדבר, שופר שנפל ונסדק ברובו פסול, אבל אם נסדק במיעוטו לארכו, יש בזה מחלוקת ראשונים ואחרונים, ומרן בשלחן ערוך (סימן תקפו סעיף ה) פסק ששופר כזה כשר לתקיעות, מה הדין לברך על התקיעות בשופר כזה? כאן המחלוקת היא במצוה, אבל יש תוספת שמרן השלחן ערוך פסק להכשיר, בא מרן זצ"ל ביביע אומר חלק ה' (הא"ח סימן מב) ופסק להלכה ולמעשה לברך על התקיעות הללו, כי מכיון שמרן הכריע להכשיר, סומכים על כללו של הרדב"ז. זו פשרה שהביאה כבר רבי יונה נבון בספרו גט מקושר (בתוספי ר"ם להלכות לולב, דק"כ ע"א), וכן כתב מרן החיד"א בספריו לדוד אמת (בקונט' אחוהו סי' סא) ושם הגדולים (דצ"ב ע"א). וכן נראה דעת רבי אליהו מני (בהערותיו לספר רב ברכות שהובאו בשו"ת י"ן הטוב ר"ס כב). וכן משמע מדברי המגן אברהם (סימן לב ס"ק נא). וכן כתב רבי רחמים ח' חויתה הכהן (בספר זכרי כהונה מערכת ש אות מז) שמרן מאוד החשיב את ספריו. וכן כתבו עוד אחרונים. ויש בדבריהם הרבה נפקא מינה.

אשר לא ידע את יוסף

טו. יש ספר שחיבר חכם בדורנו - שהוא בקי גדול וכתב: הנה לפני רבות בשנים, עזרני השי"ת לכתוב בספר תשובותי קונטרס מיוחד בענין כללו הגדול של הרדב"ז, והעלנו לדינא שאין לסמוך על כללו של הרדב"ז, והנני מעיד כי כמה וכמה פעמים שמעתי ממורי ורבי הגאון הגדול שר התורה ועמוד ההוראה רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל שלא סבר ככללו של הרדב"ז, ופשרה זו - שכתב מרן זצ"ל שאם מרן פסק להכשיר סומכים על הרדב"ז - תמוהה מאד, וכעת לא ידעתי לה בית אב בהלכה, ויאמין לי מר, שלא ראיתי בדברי רבותינו עשרות עשרות הפוסקים נשמתם עדן, שעסקו בכללו הגדול של הרדב"ז שכתבו חילוק זה, ושמע מינה שאינם סוברים כלל חילוק זה. ע"כ. מי שקורא את זה משתכנע, זו השפעה פסיכולוגית... אבל במחילה מכבוד תורתו, הרי הוא לא מה'מריבצים', הוא עיין ביביע אומר, אני יודע שכאשר היה יוצא לאור ספר של מרן, הוא היה מהראשונים שרוכש את זה, ואם כן איך כתב שאין דבר כזה, ושזו סברה תמוהה.

הסבר הכלל מסברא

טז. ראשית, נברר הדבר על פי סברא, הלא יש מחלוקת אם אומרים ספק ברכות להקל נגד מרן, כי בפשטות קיבלנו הוראות מרן אפילו בחמורות ביותר, גם בהלכות שבת שיש חשש של כרת וסקילה, וכן בהלכות טהרת המשפחה, קבלנו הוראות מרן לגמרי, ואם כן למה נאמר ספק ברכות להקל נגד מרן? באו רבותיו של החיד"א (בברכ"י סימן ז סק"ג) וחידשו, שהלאו של "לא תשא" הוא לא לאו רגיל, כשהוא נאמר בעשרת הדברות העולם כולו הזדעזע, ולדעת הרמב"ם (פ"א מהלכות ברכות הל' טו, ובשו"ת פאר הדור סי' קה) והגאונים (הובאו בחמדה גנוזה סי' א, ובשערי תשובה סימן קטו) ועוד, איסור ברכה לבטלה הוא מדאורייתא, וכך פסק לנו מרן השלחן ערוך (סימן רטו ס"ד), ומפאת חומרתו של לאו זה אומרים סב"ל אפילו נגד מרן. כך חידשו רבותיו של החיד"א, וכך כתבו הרב פעלים (ח"ב הא"ח סימן כח) ועוד, ואמנם מרן זצ"ל ביביע אומר (ח"ה הא"ח סימן מב אות ג) הגם שלמעשה גם כן חשש לסב"ל, אבל הביא כמה אחרונים שלא הסכימו עם חידושו זה ופסקו שגם בענייני ברכות קיבלנו הוראות מרן לגמרי. ויש לצרף מה שכתב התבואות

שור (סי' ט"ז, וס"ק כו) - אחד מרבני האשכנזים - שיש להיכנס לספק ברכה שאינה צריכה, מאשר לקיים את המצוה בלי ברכה כלל, כי כל החשיבות של המצוה היא כשמברכים עליה. ויש לצרף הדעות הללו לפסוק כדעת מרן לברך במקום שהמחלוקת במצוה. ומה שכתב אותו חכם שלא ידע לזה בית אב בהלכה, פלא פלאים עליו, לא מובן, הלא כך כתבו כמה אחרונים ומהם הרב חיד"א בשני מקומות, וכפי שהביא ביביע אומר.

ספר תורה בלי תגים

יז. החיד"א (הני"ל) דיבר לגבי התגים של האותיות שבספר תורה, שצריך לתייג בשלשה תגים את האותיות שעטנ"ז ג"ץ, וצריך להיזהר שהתגים יהיו מחוברים לאות, ולא יגעו באותיות העליונות, ואנחנו מוסיפים תג אחד באותיות בד"ק ח"ה. מה יהיה הדין בספר תורה שלא תייגו אותן, או אפילו יריעה אחת שלא תייגו אותה, כנראה הסופר לא גמר את העבודה. הרמב"ם (פ"ב מהל' ס"ת ה"ט) פסק להכשיר ספר תורה כזה, וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן לו סעיף ג), אך בבית יוסף (שם) הביא שיש ראשונים הסוברים שספר תורה בלי תגים פסול. להלכה ולמעשה אם כבר הוציאו ספר תורה כזה, וכן בצבא או במלונית שאין ספר תורה אחר, ניתן לברך עליו, כי מרן השלחן ערוך כתב שספר תורה כזה כשר בדיעבד². אומר הרב חיד"א, כיון שהמחלוקת במצוה, אם הספר תורה כשר או

12 שנה שעברה הייתי בסוכות בליל שבת באיזה מקום, ובדרשה הסתעפתי לדבר על ספר תורה שאין בו תגים, ואמרתי להם שלפני שנים רבות אצלנו בשכונה במנחה של שבת הוציאו ספר תורה, והתברר שהתגים נפרדו מהאותיות, והגבאי שהוא אברך שלומד דף יומי, אמר להם: תחזירו את הספר תורה. אני הייתי שם ואמרתי להם: לא להחזיר, כי הרמב"ם הכשיר אפילו בלי תגים כלל, ומרן פסק כדעת הרמב"ם. בצירוף שלדעת הרמב"ם (בשו"ת פאר הדור סימן ט) מברכים אפילו על ספר תורה פסול. ועלו שלשה עולים וברכו, כי באופן זה אין לחוש לברכה לבטלה. ואין לומר שתגים נפרדים זה יותר חמור מאין בו תגים כלל, כי המגן אברהם (סימן לו סק"ג) והרב נחפה בכסף (ח"ב חיו"ד סימן י) כתב שאפילו אם נפרדו התגין כשר, כל שידועים שכתבו מומחה. כך אמרתי בשיעור, והנה קם אחד עם זקן לבן עד טבורו, מקובל, וצעק עלי לפני כולם: זה לא יכול להיות, אין דבר כזה, אם התגים לא נוגעים באותיות זה פסול, וזה יותר גרוע מאין בו תגים כלל קודם כל, זה לא דרך ארץ לצעוק על חכם באמצע שהוא דורש בליל שבת, אם תרצה תבוא אחר כך ותעיר לו. דבר שני, אתה גם לא יודע פוסקים, וגם מעיר לאחרים! לפני שנים דיברתי בליל סוכות במקום אחר, והזכרתי את הנידון האם צריך לשער במשקל או בנפח, והבאתי מה שכתבו הפוסקים, מהם רב שרירא גאון (אוצר הגאונים על ביצה סי' א), הרב המגיד (פ"א מהל' עירובין ה"ב), מרן החיד"א (בברכ"י סי' קסח סק"ד, ובמורה באצבע סי' ג סעיף זח), רבי חיים פלאגי (בחיים לראש עמ' כט), פתח הדביר (סי' קצ, דקצ"ו ע"ב) ועוד, שכולם כתבו שמשערים במשקל, לא בנפח. והבאתי שפך החיים (סימן קסח סקמ"ו) כתב שמנהג העולם לשער במשקל ואין לשנות. באמצע הדרשה קם אברך וצעק: זה לא נכון! אמרתי לו: מה לא נכון, זה כתוב בכף החיים! אמר לי: אין דבר כזה! המשכתי את השיעור. הוא בחוצפתו קם והלך לספרייה וחיפש בכף החיים, אמרתי רק סימן קסח, זה סימן ארוך, לא אמרתי איהו אות, והוא לא מצא. אחרי השיעור אמר לו משהו: זה כתוב בכף החיים, לא היית בסדר, אתה צריך לבקש סליחה מהרב. הוא בא אלי לתפלה בבית כנסת 'אור חביב', ואמר: אני רוצה לבקש סליחה. אמרתי לו: אני לא מוכן למחול בשום פנים, גם צעק עלי ברבים, וגם זה כתוב בכף החיים מפורש. הוא הלך אחרי יוניסה לבקש שוב, אבל אמרתי לו שאני לא מוכן למחול. מרוב צורך לבקש סליחה אפילו מואה פעמים, הוא עדיין לא ביקש מאה פעמים... אחר כך בא אלי יהודי חשוב, ואמר לי: הרב, הוא באמת מתחרט, הוא טעה. אמרתי לו: טוב, שיבוא אלי, אני אמחול לו ואתן לו ספר במתנה, אבל שילמד לקח, לא לעשות דבר כזה פעם שניה. הוא בא אלי, ואמרתי לו: אתה מפציר בי, ועל כך אני מוחל לך, ונתתי לו ספר במתנה.

דרך אגב, בלילה לפני קריאת שמע שעל המיטה אומרים: ריבוננו של עולם, הריני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס או גיבט אותי וכו'. אבל אם לא מחלתי לאותו יהודי, איך אמרתי באותם לילות "ריבוננו של עולם"? חכם בן ציון (ח"ב פט"ו אות יג) כתב, שמי שיש לו קפידיא והוא לא מוחל

לא, ואגב הברכה, כיון שמרן פסק להכשיר את הספר תורה, וקיבלנו הוראות מרן, ברוכי נמי מברכינן, ובהא ובדכוותה שפיר כללו של הרדב"ז. וכי החיד"א לא ידע מכל הראיות שהבאנו שאין הלכה כהרדב"ז? ידע, אבל כוונתו לפשרה שהביא ביביע אומר, שאם מרן פסק להכשיר את המצוה, סומכים על הרדב"ז. עוד כתב הרב חיד"א, וכבר אמרו פרק קמא דנדה (י). כיון דלא איתמר הלכתא, לא כמר ולא כמר, כדאי הוא רבי אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק, וגם כאן, כדאי הוא הרמב"ם לסמוך עליו בכהאי גוונא.

נקטם ראשו

יח. גם מהר"י נבון כתב בספרו גט מקושר (דק"ג ע"א) לגבי הדס שנקטם ראשו, שיכול לקחת אותו ולברך עליו, ואף שהראב"ד בעל ההשגות (פ"ח מהל' לולב ה"ה) כתב, רוח הקודש הופיע בבית מדרשנו, ופסלנו הדס שנקטם ראשו, וכן הסכימו רבינו זרחיה הלוי בעל המאור והמאירי (סוכה לד), מכל מקום הרמב"ן (בתשובות ופסקים להראב"ד סימן ז) דחה ראיותיו של הראב"ד, והכשיר, ולכן מברכים עליו. וכך הביא מרן החיד"א במחזיק ברכה (סי' תרמו סק"א). כלומר, שלכתחילה תחשו ותביא לולב שלם והדס שלם, אבל בדיעבד אם אין אחר, או שהוא נמצא בבידוד ואין לו אפשרות להשיג, תברך על נקטם ראשו, כי הפוסקים חולקים, ומרן (סימן תרמו ס"א, י) פסק להכשיר, ברוכי נמי מברכינן. וואים שהפשרה שמרן הביא ביביע אומר הביאה גם כן מהר"י נבון.

הפוסקים שהסכימו לפשרה

יט. יש עוד כמה פוסקים שהביאו אותה, מהם שו"ת ישיב משה שטרוב (סימן רנד) שכתב, נראה לי שאף על פי שלא פוסקים כהרדב"ז, אם מרן פסק להכשיר את המצוה, הברכה נגדרת אחר המצוה ומברכים עליה. וכן כתב רבי משה מאווי בשו"ת ויסמוך משה (ד"ב ע"ג). את כולם הביא מרן ביביע אומר (ח"ה האו"ח סי' מב, וח"ט האו"ח סי' מז). אינני מבין, אותו חכם שכתב שעשרות פוסקים לא כתבו דבר כזה, ושזו פשרה תמוהה, למה לחלוק? תפתח תראה ביביע אומר, שם הביא שמונה או תשעה פוסקים שכך כתבו, בראשם המגן אברהם, אמנם רבי חיים פלאגי (בשו"ת לב חיים ח"א ס"ס עח) לא כתב כך, מרן זצ"ל הביא אותה, לא נעלם מעיניו, אבל הביא להקת פוסקים שהסכימו הפשרה.

אין להתפעל

כ. תבינו מאכן, לא להתפעל מלשונות של ביטחון, "עשרות פוסקים נשמתם עדין", "אין דבר כזה", מי שקורא דברים כאלה, זה משפיע עליו. או כשרוצים לפסוק כמאן דאמר מסוים, משבחים אותו, אומרים: אתה יודע? היה לו רוח הקודש! והשני מה? לא טוב? אבל זו השפעה פסיכולוגית. לכן למסקנא פוסקים כמו הרדב"ז כאשר מרן פסק להכשיר את המצוה. בשיעור הבא בלי נדר נמשיך להביא כמה נפקא מינה לפי כללו של הרדב"ז להלכה ולמעשה.

למישהו, לא יאמר "הריני מוחל וסולח", או יגיד: חוץ מפלוני... אבל יש להעיר על זה אחר אלף המחילות, חכם בן ציון היה בקי גדול במהרש"א, ומדברי המהרש"א (זומא כג.) מבוואר שאם לא ביקש יכול למחול לו ממידת חסידות, אבל מה שאומרים "הריני מוחל וסולח" זה על מי שביקש סליחה.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 07-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היזדים כל מוצש"ק.

הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00

וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293* שלווחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

לרפואה שלימה אביגיל אורה בת שולמית מזל

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפואה או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290*

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של "באן מורשת" 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: סיגלית בת שולמית - רפואה שלמה, עומר בן עדן - כל הישועות, רבקה חנה בת אביבה - הריון תקין, רחל בת חביבה - כל הישועות, רחל בת ציונה - רפואה שלמה, שחר בן עדן - בריאות איתנה, שלמה בן רחל - כל הישועות, אהרון בן ראשל - הצלחה בכל, מוריה מלכה בת חיה - זיווג הגון, מיכאל יורם בן רחל - יראת שמים.

שבת שניה של השובבי"ם

בתהלים (קה לא) כתיב "אמר ויבוא ערוב כנים בכל גבולם", וצריך ביאור, מדוע הזכיר את מכת הכנים אחרי הערוב?

ופירש המגיד מדובנא על פי משל: פעם היה מנהג העשירים שיום אחד לפני חתונת ילדיהם היו עושים סעודה לעניים, כדי שייטיבו העניים את ליבם בסעודה זו ולא יבואו לסעודה המיועדת לבני המשפחה ולעשירים והנכבדים. והנה בחתונה אחת נוכח אבי הכלה לראות כי כמה מן העניים שהשתתפו אתמול בסעודת העניים שבו והשתתפו גם בסעודת הנישואין. תמה עליהם ושאל אותם: מדוע באתם גם אתמול וגם היום? הסבירו לו העניים: אנחנו מבני משפחתו של החתן, אתמול השתתפנו בסעודה כיון שעניים אנחנו, אבל היום הגענו כיון שאנחנו בני משפחה...

כך היה גם עם הכינים, בתחילה הגיעו במכה שלהם - במכת כינים, אך כשהגיעה מכת ערוב אמרו הכנים: עכשיו מגיעה לנו מנה שניה, שהרי גם אנו בכלל בעלי החיים, והגיעו שוב עם כל החיות.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
טוב וראוי לעשות פדיון נפש
אלפים נושעו!! בכוחה להסיר חולי, צרה ויגון

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש
**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבני "בית מדרן" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו *5290**

שבת זו היא כבר השבת השניה של ימי השובבי"ם שקוראים בהם על שעבוד מצרים ויציאת מצרים, ימים המסוגלים ביותר לתיקון נפשו של האדם, ובפרט בתיקון היסוד, בשמירת אות ברית קודש. הרבה חסידים נוהגים להתענות בימים אלו שני וחמישי, ויש נוהגים לעשות תענית דיבור, וכל אחד יעשה כפי יכולתו, ובפרט צריך כל אדם להתחזק בעניים שבקדושה, ולהתרחק מכל המכשירים הטמאים המטמאים את נפש האדם, מהאינטרנט והפלאפונים שאינם כשרים, ואשרי מי שזוכה לתקן את נפשו ונשמתו בימים קדושים אלו, ויהי רצון שנוכה לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

"ויהפכו כל המים אשר ביאור לדם" (זכ).

כידוע, כל מידותיו של הקב"ה הן מדה כנגד מדה (סוטה ט:), ומה היה מדה כנגד מדה במכת דם?

אלא אומר המדרש (שמו"ר טז) כי גם לפני מתן תורה היו בנות ישראל שומרות טהרה וטובלות לנידתן, והמצרים לא היו נותנים להן לטבול כדי למנוע את ישראל מפריה ורביה, לכן נענשו שהיאור וכל הנהרות והאגמים שלהם נהפכו לדם, מדה כנגד מדה.

וכן בשאר המכות מבואר במדרשים שהכל היה מדה כנגד מדה, למשל במכת צפרדע, מובא במדרש (שמו"ר יד) שהמצרים היו משעבדים את ישראל ואומרים להם הביאו לנו שקצים ורמשים, לפיכך הביא עליהן צפרדעים.

ויש אומרים טעם נוסף, כי בדרך כלל אשה יולדת צועקת מחבלי הלידה, אבל במצרים היו יולדות בסתר כדי שלא יקחו את הילדים וישליכו אותם ליאור, והיו צריכות להתאפק שלא להשמיע קול כדי שלא ישמעו המצרים, לכן נענשו בצפרדעים שקולם לא פוסק אפילו לרגע, ומרוב הרעש של הצפרדעים לא היו המצרים יכולים לשמוע זה את זה, כמו שמובא במדרש (תנחומא בא ד) שקרקור הצפרדעים היה קשה על המצרים יותר מהצער והנוק שהם גרמו.

"כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערוב" (ח ז).

מסדר הפסוקים בתורה מתבאר שמכת ערוב היתה אחרי מכת הכנים, אבל

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
רב מחלבות שטראוס - ישראל

בעקבות רבותינו הדליקו נר
לעילוי נשמת הצדיק וצדיק

הסבא קדישא רבי ישראל אבוחצירא זיע"א
(הבבא סאלי)

ביום ראשון הקרוב ד' בשבט יחול יום פטירתו של הסבא קדישא המקובל האלקי רבי ישראל אבוחצירא זיע"א רבנו נולד ב- א' בתשרי (ראש השנה) בשנת ה'ת"ר"ן בעיר ריסאני שבתפילאלת במרוקו לאביו המלובן רבי מסעוד זיע"א ולמרת אימו הרבנית הצדקת עישה ע"ה לבית משפחת בן חמו.

כבר בילדותו ראה בו אביו שיש בו נשמה קדושה וגבוהה מעל הטבע ולכן מרגע שיצא רבנו לאויר העולם (מסופר שאימו של רבינו לא סבלה מצער ההריון, ולא היו לה חבלי לידה, ואמר על זה רבינו שאימו "לא הייתה בתפקא של חוה") הביא אביו של רבנו קבוצה של תלמידי חכמים שיעמדו בפתח חדרו של הילד וילמדו תורה ללא הפסקה עד זמן ברית המילה. ביום ברית המילה רבנו נימול ע"י אביו רבי מסעוד ודודו רבי יצחק אבוחצירא הי"ד זיע"א שימש כסנדק, ונקרא שמו בישראל "ישראל" ע"ש סבו רבי יעקב זיע"א. (רבנו נקרא "ישראל" ולא "יעקב" ע"פ הנאמר בפסוק "לא יעקב יאמר עוד שמך כי עם ישראל כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל").

כבר בהיותו ילד היה רבנו מעוטף בצעיף על פניו שלא יכשל במראות אסורות וכך היה רבנו שקוע כל כולו בתורה בתפילה וקדושה והיה לומד שעות רצופות ללא הפסקה עד שהיה בקיא בתורת הנגלה והנסתר על בוריו. כ"כ מגיל בר מצוה החליט רבנו לצום תענית הפסקה (ממוצש"ק ועד ערב שבת) וכך עשה צם ולא אכל מבלי שבני ביתו ידעו ובהגיע ערב שבת הלך רבנו לטבול במקווה ולאחר הטבילה

פגש בו אחיו רבי דוד זצוק"ל והרגיש בו שהוא צם ואמר לרבנו אתה עוד צעיר ולא טעמת טעם חטא ולמה אתה צם כל כך הרבה ימים בציציות מכאן ואילך אני אוסר עליך לצום עד שתגדל ותתנהג כרצונך.

רבנו מרוב ענוונותו הכחיש את דבר צומו, אך אחיו רבי דוד אמר לו אני מסתכל עליך ורואה שאתה צמת. ובאותו מעמד אמר עליו רבי דוד אחי היקר! אתה בעז"ה עוד תהיה גדול מאד ושמן הטוב ילך לפניך מסוף העולם ועד סופו.

רבנו נישא בראשונה בגיל צעיר למרת רוחמה ע"ה שהייתה בת אחותו של רבי מסעוד אך לאחר שנתיים בעת לידת ביתה נפטרה הרבנית רחמה ע"ה ורבנו נישא בשנית למרת פרחא ע"ה.

בשנת ה'תרפ"ה (1922 למנינים) הגיע רבנו לארץ ישראל ולמד בישיבת המקובלים "בית אל" ולאחר זמן קצר חזר רבנו בהוראת רבו לתפילאלת שבמרוקו, לשמש כאב"ד בעיר ארפוד סמוך לתפילאלת. בשנת ה'תשי"א (1951 למנינים) עלה רבנו לארץ ישראל לשכונת בקעה בירושלים אך כשראה שמצבה הרוחני של ארץ ישראל לא טובה נסע לצרפת ומשם לתוניס ומרוקו. אך בשנת ה'תשכ"ד (1964 למנינים) חזר רבנו לצמיתות לארץ ישראל וגר ביבנה ליד חוותו רבי אברהם אבוחצירא זצוק"ל. בשנת ה'תש"ל עבר רבנו לגור בעיר נתיבות.

בסוף ימיו לא הרגיש רבנו בטוב ובמוצש"ק היו בני משפחתו סביב מיטתו ולפני פטירתו שמעו את רבנו אומר "תהא הליכתי כפרה לצרות עם ישראל" וביום ראשון בבוקר ד' בשבט נסתלקה נשמתו של רבנו לגנוי מרומים והוא בן 94 בפטירתו ונטמן בעיר נתיבות שבדרום.

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

ולפ"ז בנדוד"ד להלכה: יהיה חייב אותם אדם לשלם לבית הכנסת כסף עד שידע בוודאות שהוא לא משלם פחות ממה שהוא התחייב.

שאלה: חייל שהצבא מקציב עבורו שתי זוגות נעליים לשנה, אך כל זה דווקא במקרה שהנעלים הראשונים נהרסו לו, ואותו חייל רוצה למכור את הנעלים הראשונים כשהם עדיין במצב טוב, כדי לקבל את הזוג השני, האם מותר לעשות כן?

תשובה: לכאורה היה נראה לומר שיהיה מותר לאותו החייל לעשות כן, שהרי לכל חייל יש תקציב של שני זוגות לשנה וא"כ מה אכפת להם מה הוא עשה בזוג הראשון. אבל איתא בגמרא שכל דיני מקח וממכר זה דווקא על דעת בעה"ב, וכמו שהגמרא מביאה כמה וכמה דוגמאות יעו"ש.

ולפ"ז בנדוד"ד להלכה: כיון שכל מה שהבעל הבית שלו (דהיינו הצבא) נותן זוג שני לחייל זהו דווקא באופן שנהרס הזוג הראשון, אבל אין דעתם לתת זוג נוסף למטרת רווח, ולכן הדבר אסור.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית: *5293 בשלוחה 5

שאלה: אדם שקנה בשבת עליה לס"ת ואינו זוכר בכמה כסף הוא קנה את העליה, כמה כסף הוא חייב לשלם מספק?

תשובה: לכאורה היה נראה שמספק לא יהיה חייב לשלם סכום יקר, שהרי הגמרא בב"ק (נה.) אומרת שהמוציא מחבירו עליו הראיה, הוי אומר שמי שרוצה להוציא כסף מחבירו הוא זה שצריך להביא ראיה וכל עוד הוא לא הביא ראיה הנתבע לא צריך לשלם, ולכן ה"ה לנדוד"ד שלבית הכנסת אין ראיה על סכום יקר ולכן אינו מחויב לשלם אותו.

אבל יש לדחות סברא זו מתחילתה, שכן המשנה במנחות (קו:) אומרת "פירשתי ואיני יודע מה פירשתי" הא מביא עד שיאמר לא לכך נתכוונתי" ופירש רש"י שם בד"ה "ביא". "כל כך עד שידוע בעצמו שלעולם לא כך נתכוון".

ומשנה זו מדברת על נתינה לבדק הבית של בית המקדש, וכתב הרמב"ם (בפ"ה מהל' מתנות עניים ה"ג) שהוא הדין לכל צדקה שכן כתב שם בזה"ל "הנודר צדקה ולא ידע פמה נדר יתן עד שיאמר לא לך נתפנת" וכן פסקו הטור והשו"ע ביו"ד סי' רנ"ח הל' ג' יע"ש.

כשרות המזון

הרב אברהם דניאל שליט"א מארח את
הרה"ג רבי אליהו חיים פנחס שליט"א
מחבר הספר "הכשרות למעשה" וחבר הרבנות המוקדמת מכשרת ציון

טעם בלבד, ואינו בכלל זיעה אלא ריחא. ועוד, כתב בביאור הגר"א (שו"ע שם ד"ה אבל בזה) שאם מיקלא קלי איסורו אין איסור ריחא. גם כאם הנוזל נשרף ורק אחר כך נהיה ריחא. ואף אם נחשיב אותו לזיעה הרי הטעם פגום. ועוד, כל האיסור של זיעה הוא רק ב"אכילת זיעה", כגון זיעה שע"ג בשר שנכנס לתוך האוכל ונטפל למאכל, אך לא מצינו שאסור לשאוף זיעה לבד, שאין בשאיפת זיעה תורת אכילה.

וביתר ביאור, כל איסורי אכילה זה רק כאשר אוכל דרך הוושט, ובעישון נכנס לקנה ומשם לריאות. ולא מצאנו בעישון סיגריה אלקטרונית תורת אכילה כלפי דיני התורה. כגון לענין ברכה, טבילת הסיגריה, עישון בתענית, עישון לפני תפילת שחרית, נוזל שישנו עליו וכו'.

ומלבד כל זאת, בכלל לא ברור שיש כאן טעם איסור, וכדברי מומחי הכשרות רוב המכריע של המרכיבים אין בהם חשש כלל, וגם במרכיבים שיש בהם חשש איסור רחוק, עדיין יש כלפיהם כמה צירופים להקל.

להלכה: סיגריה אלקטרונית בכל ימות השנה [למעט פסח שיש לדון בו], אינה צריכה כשרות. אין במאמר זה להחריע עישון סיגריה בין רגילות ובין אלקטרוניות

בית מדרן מודה לכ' הרב שליט"א על המאמר הנפלא ועל ספריו הבהירים "הכשרות למעשה" ועוד. המאירים והמקיפים את כל נושא הכשרות בצורה ברורה ונעימה המומלץ לכל בית יהודי בישראל.

ניתן להשיג את ספרי הרב. וכן לשאלות בענייני כשרות בפל' 052-6329144

בשנים האחרונות בעקבות המודעות הגבוהה על הסכנה בעישון הסיגריות הרגילות, נפוץ מאוד בקרב הציבור עישון בסיגריה אלקטרונית. מצוי בשוק, נוזל לסיגריות אלקטרוניות ללא הכשר. [ניתן להשיג בחנויות "איי סמוק" נוזל מילוי כשר בחלק מהטעמים]. לאחרונה פורסם בשם כמה מרבני בד"ץ העדה החרדית [הרב משה שטרנבוך ועוד] על הצורך בכשרות מהודרת לנוזל האידי, היות ודינו כזיעה שיש בו ממשות.

החומרים שנכנסים לסיגריה: א. גליצרין- שהוא מרכיב שמייצר אדים כמו עשן. מקורו מחו"ל והוא מן הצומח ואין בו חשש כשרות. הגם שיש גליצרין מן החי בחשש נבלות וטריפות, בסיגריה זו הוא מן הצומח. ב. חומרי טעם וריח- חומרים הללו אינם מן החי אלא סינטיטי. ג. ניקוטין, פרופילן גליקול (PG) - אין בהם חשש כשרות.

סברת המצריכים הכשר, היות והעשן דינו כזיעה אסור לטעום אף שאינו בולע, וכמ"ש מרן השו"ע (יו"ד סימן צב ס"ה) כי הזיעה נחשבת כמאכל עצמה. ויש לחשוש שמא באותם מפעלים השתמשו עם רכיבים מן החי, יש להשתמש אך ורק עם כשרות.

אך אחר המחילה, כמו שלא צריך הכשר על סיגריה רגילה, כך לא צריך הכשר על סיגריה אלקטרונית. והעשן ששואפים הוא ריח בעלמא שמוותר (ראה שו"ע יו"ד סימן קח) כי אין בו שום ממשות, ואינו דומה לזיעה האסורה, שהרי אם מניח את היד מעל סיר מים רותחים תירטב היד, אבל בסיגריה זו אם נשאף את העשן על היד, לא יהיה על היד אדים, וגם על הלשון לא מרגישים לחות כי אם

יתרונות השום

יתרונות השום

השום ידוע בזכות הטעם והארומה האינטנסיביים, ונעשה בו שימוש כמעט בכל המטבחים בעולם. שום מסייע לחיזוק המערכת החיסונית, והגנה על הגוף מפני חיידקים מזיקים. ישנן סיבות רבות לצרוך שום בקביעות הנה כמה מן הטובים ביותר:

1. שליטה על רמות הסוכר בדם: השום טוב לחולי סוכרת מאחר והוכח כי הוא מסייע בשליטה על רמות הסוכר בדם. לכן, מאמינים כי השום יכול לעזור להפחית או למנוע את ההשפעות של סיבוכים רבים של סוכרת.

יתר על כן, שום עוזר לעודד את זרימת הדם, להפחית את הכולסטרול LDL נמוך ונלחם בזיהומים. מחקר שנערך לאחרונה הראה כי אכילת שום באופן קבוע יכולה לשפר את הבריאות הכללית של אנשים עם סוכרת, כמו גם להפסיק או להקל על סיבוכים סוכרתיים כגון נפרופתיה וטרשת עורקים.

מחקר נוסף מצא גם כי שום יכול לשפר באופן משמעותי את רמות הכולסטרול בדם בחולים עם סוכרת מסוג 2. בפרט, צריכת שום קבועה מפחיתה את הכמות הכללית של "הכולסטרול הרע" (LDL) ומגבירה מעט את הכולסטרול HDL בהשוואה לפלצבו.

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

2. מסייע במצבים של נשירת שיער: מספר ניסויים קליניים הוכיחו את הדרך בה שום יכול לעזור לטיפול באיבוד שיער וקרחתו. קבוצת חוקרים טענה כי החלת ג'ל שום על הקרקפת לפחות פעמיים ביום במשך 2 עד 3 חודשים יכול לעזור בשמירה על שיער בריא ולמנוע נשירת שיער.

3. להילחם בזיהומים: מחקרים הוכיחו כי אליצין הנמצא בשום מסייע בלחימה נגד מיקרואורגניזמים, אשר מפעילים זיהומים רבים, כמו צינון ושפעת.

השום נחשב לאנטיביוטיקה טבעית ולכן צריכת קבועה יכולה לעזור להדוף צינון, שפעת וזיהומים רבים אחרים.

4. לחיות זמן רב יותר: הודות להשפעות הבריאותיות המועילות של השום, אנו יכולים לחיות יותר ולמנוע הזדקנות מוקדמת.

ראשית, צריכת שום יומית עוזרת לווסת את לחץ הדם להפחית את הסיכון לפתח התקף לב ושבץ. שנית, שום מסייע נגד זיהומים ודלקות, וכל המחלות והמצבים הבריאותיים הקשורים אליהם.

בנוסף, העובדה כי שום עוזר במאבק נגד מחלות זיהומיות הוא חיוני ביותר עבור אריכות ימים, כי רוב המחלות זיהומיות נחשבות לגורמים השכיחים למוות בטרם עת, במיוחד אצל אלה הסובלים ממערכת חיסונית חלשה.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

הרע יורד לאחר הנחה

נקרא את דברי השל"ה הקדוש, שיעניקו לנו הסתכלות מפתיעה על הנהגת ה', גם כשהיא נראית כמידת דין רעה. הוא כותב על מסכת 'פסחים': 'משמיים לא יורד אף פעם רע, כי הקב"ה טוב, ומטוב יורד רק טוב. ואם אתה רואה שירוד רע, דע שהוא נועד להצלה מעונש גדול יותר, אשר אדם מעותד בכל עת וראוי לו'.

אומר השל"ה כי אם ראית שירוד לך רע מן השמיים, תדע, שזה בא להצילך ממשוהו גרוע יותר! כמו שכתוב במדרש, שאברהם אבינו בחר לנו בגלות שעבוד מלכויות, כדי להצילנו מגיהנום.

וכאן אומר השל"ה דבר המטיל יראה. אמרו חז"ל, "ארבעה צריכים להודות", ולא אמרו "חייבים להודות", שהוא רק חיוב הלכתי, אלא צריך להודות גם מצד המציאות שכן בכך ניצלת. מסביר השל"ה, שענין ההודאה הוא על כך שלא אירע לך עונש גדול מזה.

ועוד מבאר השל"ה: מדוע אדם צריך להודות על הרע שפוקדו בחייו? כדי שלא יארע לו עונש גדול מזה. ומוסיף: "נאמר 'צריכים' מאחר שבכל עת מוכן לזה, ואם לא יודה, יבוא לידי כך".

נשים את לבנו: אם לא תודה על הרע שהקב"ה נתן לך, שבא בהנחה במקום דבר גרוע יותר, סופך חלילה שתקבל את הגרוע יותר! וזה דבר מעורר פחד. אומר לנו השל"ה, שבכל רע שקורה לך, הן בגשמיות והן ברוחניות, תודה לה', מפני שחלילה היה צריך להיות יותר גרוע.

הקב"ה לא נתן לאדם כפי מעשיו, כמאמר דוד המלך, "לא כחטאינו עשה לנו, ולא כעונותינו גמל עלינו; כרחוק מזרח ממערב, הרחיק ממנו את פשעינו". השל"ה אומר דבר לא פשוט, שצריכים להודות על הרע, בגלל שהקב"ה עשה לך הנחה, במקום לשלם מאה, שילמת חמישים, ועליך לומר תודה על כך, ואם לא תודה, סופך לשלם מאה!

חז"ל אומרים ב"לקוט שמעוני": "אמר דוד לפני הקב"ה, תודיעני אורה חיים, תודיע לי איך זוכים לחיים. אמר לו הקב"ה, אם חיים אתה מבקש, צפה לייסורים, שנאמר "ודרך חיים תוכחות מוסר", כי הייסורים יצילוך ממוות".

מדוע צריכים להודות על ייסורים בכל תחומי החיים? כי הם ניתנים לאחר הנחה! אם אדם יודה על ההנחה שבייסורים, אז הקב"ה יסתפק במה שהוא קיבל, ואפילו יתחסד איתו, ויעשה לו הנחה נוספת. אבל אם לא יודה, יצטרך לשלם חלילה את מלוא המחיר, לדברי השל"ה הקדוש.

הקב"ה אומר לאדם: אם אינך מבין שעשיתי לך הנחה, תשלם מחיר מלא! כאשר אתה בא לקנות בחנות ומבקש הנחה, המוכר אומר לך, "המחיר שקיבלת זה אחרי הנחה". אם תטען "מה פתאום, זו לא הנחה!", הוא יאמר לך, "אם כך, תשלם את המחיר המלא! אם אינך מעריך את ההקלה שלי, אז חבל שהלכתי לקראתך!". לכן חייב אדם לברך על הרעה, כשם שהוא מברך על הטובה.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א

(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290*

חינוך הילדים

הרה"ג רבי אבנר קוואס שליט"א
מרצה בשלום בית וחינוך ילדים

דוגמא אישית

עד כאן עסקנו בעבודה חינוכית עם הילדים עצמם. כעת נעסוק בעבודה עם ההורים. קיימת נוסחה ברורה שחייבים ללכת לפיה.

חינוך ילדים = חינוך הורים = דוגמא אישית

פתגם יודע אומר: 'התפוח לא נופל רחוק מהעץ'. העץ הוא ההורים והפירות הם הילדים. את הנהגות ההורים ילמדו ויעתיקו הילדים. הילדים הם החקיינים המוצלחים ביותר של ההורים.

כשבנות מתווכחות ביניהן, הן אומרות: אמא שלי הכי עדינה, הכי חכמה, מבשלת הכי טוב...

והבנים אומרים: אבא שלי הכי חזק, אבא שלי הכי חכם, אבא שלי... ואבא שלי... אבא שמדבר בגסות ומוציא מפיו מילים אשר לא יאמרו, לעולם לא יוכל לחנך את ילדיו לשמור על פה נקי ושפה מכובדת. אמא שצועקת במשך היום ועצבנית נורא, לעולם לא תוכל לחנך את ילדיה לשלווה ולרוגע.

אם כן, אנו ההורים חייבים לחנך את עצמנו ולתת דוגמא אישית טובה. האמת היא שכאשר אנו ההורים שומעים את המושג 'דוגמא אישית', זה מטיל על כתפנו אחריות כבדה מאד ומצריך מאיתנו להשתנות ולהשתפר בבחינת - 'קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים'. אין שום פטור או אפשרות להתחמק מאחריות כבדה זו, כי כאן אנו יוצקים את יסודות החינוך.

לפנינו מספר דוגמאות:

א. כבוד הדדי: אמרו חז"ל: 'איזהו מכובד - המכבד את הבריות'. כדי לקבל כבוד צריך קודם כל לתת כבוד. לנתינת כבוד יש מספר אופנים.

• לכבד את הזולת בדיבור ובמעשה: לצערנו, קורה שההורים בינם לבין עצמם, לא

מכבדים אחד את השני כראוי, ולפעמים גם מזלזלים. הדבר חמור שבעתים כאשר זה נעשה ליד הילדים. וממילא הדרישה מהילדים לכבד אותנו ההורים לא תקפה בכלל ולא עושה עליהם שום רושם, שהרי: אם בארזים נפלה שלהבת, מה יעשו איזובי קיר? לאור זאת עלינו ההורים לדבר בכבוד אחד אל השני, ולהפגין סבלנות וסובלנות.

סבלנות - כשאחד מבני הזוג מדבר, לא לקטוע אותו באמצע, אלא להקשיב לו עד שיסיים את דבריו ורק אז לענות.

סובלנות - לדעת לקבל את דעתו ומעשיו של השני גם כשאין מוצאים חן בעיני. זאת ועוד, להיזהר לא להכפיש אחד את השני בכלל. כלומר, לא לגנות את אופיו, תכונותיו או לומר לו שהכל התחיל מהמשפחה שלו...

• מחמאות: חשוב מאד שההורים יחמיאו אחד לשני ויאמרו דברי הערכה בקול רם כדי שהילדים ישמעו את הדברים ויחקו את ההורים.

למשל, בליל שבת לפני אמירת 'אשת חיל', יאמר האבא לכל הילדים: הגיע הזמן שנאמר לאמא תודה על כל הטוב והיחס שקיבלנו ממנה במשך השבוע. ואחר כך כולם ישירו ביחד את השיר 'אשת חיל' שהוא שיר הלל והודיה לאשה.

• המחשה: כשמכבדים זה את זה, ראו להמחיש את הדבר.

למשל, כשהאבא חוזר הביתה, האמא תתייחס אליו, תתעניין בו ותשאל אותו איך הוא מרגיש ותדאג לו לכל צרכיו.

לעומתה, אם האבא רואה שהאמא קורסת תחת לחץ המטלות בבית, לא יעמוד מנגד, אלא יאמר לה בקול רם: תשבי לנוח קצת, אני אמשיך את מה שהתחלת.

מעשים כאלו גורמים לילדים לא רק לכבד אותנו ההורים, אלא גם להעתיק הנהגות אלו לביתם כשהם יתחתנו.

(ילדינו, הרב אבנר קוואס)

סגולה נאמנה

לחן ולחסד

אחר תפילת שחרית לומר "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי, יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי, כשעירים עלי דשא וכרביבים עלי עשב, כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו" זו סגולה למצוא חן בעיני אלוקים ואדם.

העלון להצלחתם של: אירית אפרת בת מול-זיווג הגון, איתי בת ענת חנה-הצלחה בכל, אליהו בן לבנה-רפואה שלמה, אליהו עוריאל בן רות-זיווג הגון, אסתר בת איזה-אריכות ימים, אסתר בת זוהר-רפואה שלמה, אסתר בת סלי-הצלחה בלימודים, אסתר מלכה בת שושנה זיווג הגון, חי מרים בת רובינה-רפואה שלמה, חיים זאב בן שושנה-זיווג הגון.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

כלומר, לפני שאני מתפלל לקדוש ברוך הוא, אחים יקרים שלי ואהובים שלי; לפני שאנחנו מתחננים לקדוש ברוך הוא, האם אני מאמין שהקדוש ברוך הוא יכול להושיע אותי? האם אני מאמין שהקדוש ברוך הוא יכול להרים אותי? האם אני מאמין שהקדוש ברוך הוא, באמת באמת באמת, יכול ומסוגל לשדד מערכות הטבע ולשנות את כל בריאת העולם - כדי להשיג לי את מה שאני רוצה? אותו דבר אחים יקרים, לגבי מעלת השמחה. דיכאון, עצבויות, חרדות. כל מה שאנשים עוברים, לצערי הרב; עוברים את זה כל הזמן. התפללת על זה, אח יקר שלי? התחננת לקדוש ברוך הוא שיושיע אותך? האם אתה מאמין שהקדוש ברוך הוא באמת יכול לרפא אותך, רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף; באמת, באמת, באמת? אם אתה מאמין שהקב"ה יכול לרפא אותך - התפילה שלך תתקבל לפני הקב"ה. כי התפילה שלך באה ממקום של אמונה. התפילה שלך באה ממקום של מאמין אמיתי. ממקום של כוח, של עוצמה. אם אתה מאמין שהקב"ה באמת יכול לרפא אותך ולתת לך - התפילות שלך יתקבלו באהבה. (מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

אתה מאמין שהקדוש ברוך הוא יכול לרפא אותך?

מי נקרא מאמין אמיתי?
מה זה מאמין בה', אחים יקרים שלי?
מאמין בו זה אומר: 'ריבוננו של עולם, כואב לי, ואני מאמין שאתה יכול לרפא אותי בלי שום בעיה'. עם רופא - או בלי רופא.
השתדלות צריך לעשות. ללכת לרופא צריך, אבל אם הרופא אומר שאין ברירה, אנחנו לא נשמע לרופא, אנחנו נתחנן לקב"ה, כי הרופא הנאמן והרופא האמיתי, זה הקב"ה ישתבח שמו לעד. וכשאנחנו מאמינים בקדוש ברוך הוא - אין גבול למה שהקב"ה יכול.
אתה רוצה פרנסה, אחי? אין לך 12 שנות לימוד? אתה לא האדם הכי משכיל בעולם?
זה לא קשור לשום דבר!
כשאתה מתפלל לקב"ה, אתה צריך להאמין שהקב"ה יכול לתת לך את הפרנסה שלך. גם אם אין לך שום ידע, שום ניסיון, שום קשרים.
כלום כלום כלום, בחור הכי פשוט שבעולם.
אתה מתפלל לקדוש ברוך, אתה צריך להאמין באמונה שלמה, שהקדוש ברוך הוא יכול להפוך אותך להיות הבן אדם העשיר הגדול ביותר בעולם, בלי שום בעיה. למה? כי הוא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.
כי בידו נפש כל חי. כי הוא יכול לעשות כל מה שהוא רוצה, מתי שהוא רוצה, איפה שהוא רוצה וכמה שהוא רוצה.

חדש!

בקו 'הליכות בית מרן'

שידור חי מפי
הגאון הגדול הרב ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד בתי הדין בירושלים
בכל ליל שישי מבית הכנסת "נווה דוד"

לשמיעת השיעור בשידור חי חייגו
5293 בשלוחה 8<7<2

סגולה גדולה לקרוא פרקי התהילים ורואים ישועות גדולות!!

א.נ. מהמרכז מספרת:

סמתי לא הרגיש טוב ומצבתי הכריזתי התחיל להצדד.
הייתי מובאזה והתקשרו אלי ואמרו לי סבתא במצב לא טוב ומתפנה לבית החולים באותו רגע קראתי לו מצב לא טוב בכל יום 10 פרקי תהילים ארפא אתה.
אחרי כמה ימים אימי שתחי הוציאה לי מצבתי של סבתא משתפר בה והיא משתחררת לבית החולים וחזרה לבית אבות.
אין לי ספק שבכחות פרקי תהילים מצבתי השתפר.
רוצים גם אתם לספר את הישועה שלכם בזכות השתתפות בתהילים?
חייגו *5293 שלוחה 6*
לקבלת פרקי תהילים *5293 שלוחה 6